

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština zanja.

Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Boj zoper politično avtoriteto škofov.

Mehkosrčni, sentimentalni ljudje toliko se vedno o „bratomornem boju“, kateri se bije na Kranjskem. Vsako slovesno in neslovesno, umestno in neumestno priliko porabijo za dolge, s raznimi poetičnimi citati prepletene propovedi o bratski ljubezni, o slogi, katera jači, in o neslogi, katera tlači, v svoji silni kratkovidnosti pa niti ne vedo, za kaj se gre, ne spoznajo, da je boj nastal, ker si škof ljubljanski prisvaja najpopolnejšo avtoriteto tudi v političnih rečeh, katera avtoriteta se mu že zategadelj ne more in ne sme priznati, ker so škofove politične tendence neprijazne slovenskemu narodu.

Prav podoben boj se je tuel tudi na Goriškem in v kratkem utegne prikupeti do viška.

„Soča“ se je uprla škofovski avtoriteti v političnih rečeh in v celi vrsti stvarno in mirno, uprav s srčno krvjo pisanih člankov razkrila tužne razmere, katere so zavladale v sosedni kronovini.

Pisatelj tistih člankov, o katerem pravi „Soča“, da je slovenski duhovnik, je dokazoval, da so katoliške stranke na Slovenskem v bistvu prav zategadelj nenarodne, ker se uklanjajo brezpogojno vodstvu škofov in drugih cerkvenih dostojanstvenikov, kateri so Slovanom na jugu krivični in nasprotni ter pospešujejo politične namere narodovih nasprotnikov. Navedel je fakta, katera morajo prepričati tudi najunetejšega propovednika o slogi — ki zahteva vedé ali nevedé, naj bi se narodni elementi pokorili političnemu vodstvu škofov — da Slovenci nimamo pričakovati podpore pri cerkveni upravi ne v narodnem, ne v političnem in ne v gospodarskem oziru, ampak da bi bilo priznanje politične avtoritete škofov smrt slovenskega naroda.

Mej fakti, katera je navedel „Sočin“ člankar, je bilo mnogo znanih a tudi nekaj doslej povsem nezvanih. Ti se nanašajo na goriško nadškofijo in svedočijo, da vlada tudi v palači goriškega nadškofa tisti duh, kakor v palači ljubljanskega škofa. Narodne ravnopravnosti ne pozna cerkvena uprava goriške nadškofije. Dasi sta dve tretjini prebivalstva goriške kronovine slovenske narodnosti in le jedna

tretjina italijanske, ravna nadškofijstvo vendar tako, kakor da je vsa dežela izključno laška. Noben napis ne svedoči, da poznajo v nadškofijstvu slovensko prebivalstvo, o slovenskem uradovanju ni sledu, da, slovenski duhovniki, kateri niso hoteli od posvetnih oblastev dobljenih, laški ali nemški pisanih spisov vzprejeti ali rešiti, nego so se drznili zahtevati, naj se jim piše v slovenskem jeziku, so od nadškofijstva dobili celo ukor.

„Sočin“ člankar je storil zaslužno delo, da je strgal v nadškofijski palači vladajočim gospodom krinko raz obraz. S tem je seveda do skrajnosti razdražil prizadete kroge, zajedno pa prouzročil krizo, katere končna rešitev bo očistila po vsem Slovenskem politično atmosfero in razjasnila pojme.

Nadškofijstvo vladajoči gospodje so izposlovili okrožnico na duhovščino, v kateri se ta opozarja na preslavno, leta 1887. izdano skupno okrožnico škofov goriške metropolije. Skupna okrožnica iz l. 1887. je bila naperjena zoper „Slov. Narod“, nova okrožnica je naperjena zoper „Sočo“. V tej novi okrožnici se očita „Soči“, da si je postavila nalogo, napadati škofe, da zlorabi ime goriškega nadškofa proti ljubljanskemu škofu itd., in končno se slovesno izjavlja, da je nadškof goriški v cerkvenih in političnih rečeh jednih mislij z ljubljanskim škofom.

„Primorski List“, kateri zastopa v Gorici tiste tendence, kakor „Slovenec“ v Ljubljani, kateri se poganja za absolutno avtoriteto škofov tudi v političnih rečeh in zajedno izpodbija vse narodne naprave, le ker so narodne, naj so še tako dobro katoliške začel je zoper „Sočine“ članke polemizovati. Posluževal se je prav tistega orožja, s katerim zagovarja kranjska klerikalna stranka politično avtoriteto škofovo, sumničil je „Sočo“ kot brezverski list, kot glasilo husitov in jo dolžil, da razširja krivoverstvo.

Zaradi teh dolžitvev se bode „Primorski List“ zagovarjal pred porotniki. V sodni dvorani se bode dognalo, je li vsak, kdor se drzne kljubovati škofom v političnih rečeh, res brezverec ali krivoverec, je li dovoljeno proti vsakemu, kdor kritikuje politično delavnost škofov, uporabiti ves cerkveni aparat.

Vprašanje o politični avtoriteti škofov pa se bode rešilo na najpristojnejšem mestu, v Rimu. „Sočini“ članki se doposlejo papežu v italijanskem prevodu in papež naj razsodi, gre li škofom kaka avtoriteta v političnih rečeh ali ne.

Tako je prišla v tir stvar, katera se ne tiče zgolj goriških Slovencev nego sploh vsega slovenstva, sprožilo se je vprašanje, katero je največjega pomena za vso bodočnost našega naroda.

Država je v Ljubljani, v Celovcu in v Poreču nastavila škofe, kateri so najodločnejši nasprotniki naših narodnih prizadevanj, goriški nadškof se je s svojo okrožnico sam pridružil tej trojici in jedino mariborski škof se drži rezervirano. Missia, Zorn, Kahn in Flapp hočejo vsi biti politični voditelji našega naroda, a nobeden iz njih nima srca za narod, vsi so njegovi nasprotniki. Papežev izrek odloči to stvar. Ako bo ugoden, ako bode papež s svojo sodbo zavrnil te škofe v prave meje, uniči hkrati tisto stranko, kateri je zgolj in jedino za prevlado škofov in na Slovenskem zavladala mir, ako pa bi papež — česar si niti misliti ne moremo — priznal in odobril prizadevanja teh škofov, nastal bi vihar, kakršnega še ni bilo izza protestantske dobe in tedaj bo res „vera v nevarnosti“.

V Ljubljani, 16. maja.

Osnova okrožnega sodišča v Mariboru. Ko se vpelje novi civilnopravni red, se bode moralo za Dolenje Štajersko osnovati še jedno okrožno sodišče. Če tudi sta se okrožno sodišče v Celju in nadsodišče v Gradcu izrekli proti okrožnemu sodišču v Mariboru, vendar ni pravosodni minister grof Gleispach bil proti osnovi novega okrožnega sodišča in bi bila vlada ustregla dotični želji mariborskega mestnega zastopa. Že jedno leto se celjski Nemci zaganjajo v notarja Radeya, ko je pa bil Firbas imenovan za notarja, je pa mestni zastop sklenil, da mora poslanec mariborskega mesta staviti v državnem zboru ostro interpelacijo na pravosodnega ministra. Grof Gleispach se je iz gonje proti dvema notarjema in iz tega, da si Mariborčani hočejo prisvajati nekaj vpliv na imenovanja, pričel, da mariborsko mesto ni pravi kraj za okrožno

Listek.

Gorénjevaški župan, gospod deželni poslanec Damijan.

Skozi visoka okna sije v deželno-borsko dvorano motna, sivovijoličasta svetloba in razsvetljuje obraze s mrtvaškim šarom. Vsa lica so napeta, oči izbuljene, ustna lahno odprta: vidi se, da pričakujejo nekaj nenavadnega, morda strašnega. Tam zadaj za gospodom Damijanom govori z grobnim glasom njegov prijatelj nekaj nerazumljivega. Široko, rdeče njegovo lice je potno, majhne oči meglene od napore; nad lasmi pa se dvigujeta dva ozka práména solnčnega prahu, in Damijan se nehoté spomni na Mojzesa, ko je stal sveti prorok v nebeškem svitu na gori sinajski, a globoko pod njim so klečali v mračni dolini in molili izvoljenci božji, popotniki Izraelci . . . Govornik privzdiga počasi svoje potne, otekale roke in jih zopet na lahko pritiska k prsim ali nasloni na mizo; to monotono taktiranje vzemirja, vzburja živce; spomniš se, Bog ve po kakšni poti, na enakomerno trkanje deževnih kapelj, zadavajočih se ob okno in odkakajočih v neštevilnih prašnih kapljicah — ali na hreščeče tiktakanje pomoljene ure: jesiš se, kri ti sili v lice od nervoz-

nosti; hočeš k steni, da ustaviš uro, a vendar ti nekaj brani; črnih dvanajst števil pa gleda na te ironično in pod njimi hrešči nihalo še dalje, ne prenehoma . . .

Govornik govori še vedno, dasi mu glas pojema. Nekateri gospodje so se naslonili s komolci na zeleno mizo in gledajo zamišljeni vanjo. Drugi strmé v govornika, a ne slišijo njegovega mrtvaškega glasu, niti ne vidijo drugega, kakor njegove naočnike, lesketajoče se v solnčnih žarkih. Tam blizu njega sedi nekov gospod, tiho in nepremično. Mračni filozofi srednjega veka so pripovedovali v skrivnostnem, pol nerazumljivem jeziku o bitjih, ki žive mej nami, ljubijo, delajo, bore se mej nami, a človeško oko jih ne vidi. Nevidni se sučejo krog nas v neskončnem zračnem prostoru, imajo meso in kri, ne zmeni se pa živ človek ne zanje, kakor bi jih ne bilo. Zdelo bi se, da je oni gospod v bližini govornikovi tako bitje. On čuti in misli, misli na svoj dragi dom tam daleč na južni strani, a nihče ne ve, da on to misli, nikomur niti na misel ne pride, da bi pogledal v oni kraj, kjer sanja nesrečni gospod. Na skrivnem vzame iz žepa veliko, pozlačeno uro, ki mu jo je zapustil rajni oče, Bog mu daj dobro; — drži jo v roki in premišlja: . . . „Ali bodo danes klali doma ali ne bodo, Bog nebeški vé. Ona svinja z si-

vimi lasmi, hm, mislim, da je že dovolj opitana, in gotovo je, da jo zakoljejo danes . . . Poglejmo! Če skonča govornik, moj milostni gospod in svetovalec, v petih minutah, tedaj so jo zaklali; če ne skonča, tedaj je niso . . .“

On gleda, gleda, in na obrazu se mu bere nestrpnost. Mali sekundni kazalec se premika tako počasi, — ali ne stoji? Ne, ne stoji . . . Zdaj, zdaj, — še dvajset, deset, pet sekund . . . Ena, dve, tri . . .

Govornik je skončal.

„Zaklana je!“

Gospod je vskliknil tako radostno, s tako blaženstva polnim glasom, da se je v hipu pretrgal zator njegove nevidnosti, kakor o Kristusovi smrti zator v jeruzalemskem templju . . . Vsi se ozro nanj, spogledajo se, ozro se še enkrat vanj, a potem zmajejo z rameni.

Govornik je skončal.

Takrat pa se je prigodilo z Damijanom nekaj čudnega, povsem nenavadnega. Sprva ga je začelo srbeti na podplatih; podrsal je nekoliko po tleh, a nič ni pomagalo, srbečica mu preide v palce, in potem pa hipoma skoči še na mazince, na levi in desni nogi. Počasi, potuhnjeno se plazi višje in višje, do kolen, tam se nekoliko ustavi in se zlije

sodišče. Nestrpnost nemških Mariborčanov je škodovala mestu v gmotnem oziru.

Okrožno sodišče v Trutnovu. Mladočehi so v mali zadregi. Jako so bili ublažili svojo opozicijo proti vladi, od kar je grof Badeni ministerski predsednik. Sedaj je pa vlada nekaj ukrenila, kar pa utegne Mladočehi spraviti v najostrejšo nasprotje proti njej. V Trutnovu osnuje se okrožno sodišče, katero žele Nemci, ne da bi se še češki deželni zbor vprašal za njega mnenje. Osnova tega okrožnega sodišča spada v dunajske punktacije, katerim se tako upirajo Mladočehi. Novo okrožno sodišče bode nemško in pri njem češčina najbrž ne bode imela dosti ugleda. Češke porotne razprave ne bodo mogoče, ker ne bodo lahko dobili čeških porotnikov. Mladočehi pa vidijo v tem kratenje pravic češčine, ki mora po vsej češki kraljevini biti enakopravna. „Narodni Listy“ že napovedujejo vladi najstrožjo opozicijo in sicer že pri davčni reformi. Grof Badeni bode imel takoj nekoliko težavneje stališče, ako se mu začno po robu postavljati Mladočehi.

Ogerska tisočletnica in Hrvatske. Madjarom in njihovim prijateljem na Hrvatskem je jako nepovoljno, da hrvatski opozicijski listi molče o slavnostih tisočletnice madjarske države in ničesa ne poročajo o lepoti ž njo združene madjarske razstave. Radi bi, da bi vsi hrvatski listi na dolgo in široko opisovali razstavo. Svojo jezo je izlila vladna „Agrar Zeitung“ v dolgem in ravno tako neumnem članku. Seveda najhuje je pa Madjaronom, da hrvatska opozicija ni ničesa razstavila v Budimpešti, tako da so v hrvatskem oddelku madjarske razstave zastopani samo vladni mameluki. To ni več razstava hrvatskega naroda, temveč samo razstava hrvatske vlade. Hrvatski oddelek sam dokazuje, da večina hrvatskega naroda ne odobrava udeležbe Hrvatov pri proslavljanju madjarske tisočletnice, da jedro hrvatskega naroda neče ničesa slišati o tisti skupnosti, o kateri govori gori omenjeni list.

Ogerska in Srbija. Neki sodelavec lista „Neues Pester Journal“ je v svoji židovski predrznosti in nesramnosti celo srbskega ministerskega predsednika šel izpraševati, kako misli srbska vlada o protimadjarskih demonstracijah v Belemgradu. Ministerski predsednik je takoj z začetka malo okrcal njegovo predrznost, rekši, da se mu ne zdi posebno umestno te stvari obešati časopisom. Ker je pa bil krivonosni časnikar le siten, mu je ministerski predsednik povedal, da je Srbija dala že dosti zadoščenja s tem, da je odstavila policijskega načelnika, večjega zadoščenja pa dati ne more. Da bi bila vlada sama demonstracije najela, je neumno misliti, ker so bile naperjene tudi proti njej. Udeležiti se pa Srbija ogerske razstave ni mogla, kajti Ogerska ji je s tem, da je zaprla mejo srbskim praščem, naredila Srbiji deset milijonov frankov škode v zlatu. To se ne more kar prezreti. Potem se Srbi ne morejo udeležiti slavnosti, pri katerih se nosi srbska zastava, kot bi bila Srbija podrejena Ogerski. Sicer pa srbska vlada želi dobrih razmer z Avstro-Ogersko. — Ta časnikar se je lahko pre-

pričal, da tudi v srbskih vladnih krogih nič ne marajo za Madjare.

Italijani v Afriki. Menda se bodo v Afriki le uredile razmere, ne da bi Italijani oprali po porazu pri Adui omadeževano vojno čast. Abesinci so jeli izročati italijanske vjetnike. Najbrž se je sklenil kak taje dogovor z italijanskim poveljstvom. O svojem času se je govorilo, da Menelik zahteva odkupnino za vjetnike. Morda so jo Italijani mu plačali, a bodo gledali, da stvar tajna ostane. Kmalu bodo Italijani še popolnoma v ozkih mejah pokrajine Eritreje, katere jim Abesinci ne odrekajo. Boj se je bil začel le zaradi tega, ker so Italijani hoteli razširiti svojo pokrajino in so si prisvojevali protektorat nad Abesinijo. Abesinci ne bodo imeli povoda za nadaljevanje vojne, ko se umakne Italija toliko nazaj, kot je bila pred vojno, ker se je že odrekla protektoratu. Ostalo bi le še vprašanje zaradi vojne odškodnine. Ker pa Abesinci tudi žele mir, vojne odškodnine ne bodo zahtevali. Mir se najbrž niti sklenil ne bo, temveč brez pisane mirovne pogodbe preneha vojevanje. Italiji bode to ljubše, kakor mirovna pogodba, ki bi jo spominjala na neuspehe.

Dopisi.

Iz Ptuj, 14. maja. (Slovensko pevsko društvo v Ptui.) Vsled mnogostranskih želja in z ozirom na sodelujočo vojaško godbo priredi se letošnji veliki pevski zbor v soboto 15. avgusta na praznik Vnebovstaja Marije Davice v „Narodnem domu“ v Brežicah. Z ozirom na krajevne okolščine letošnjega velikega koncerta in predrage nam brate Hrvate, od katerih pričakujemo mnogobrojne udeležbe, vzprejel je odbor v koncertni program dve pismeni hrvatski pesmi: „Živila Hrvatska!“ in „Večer na Savi“, katerih zadnja se bode izvajala s spremljevanjem orkestra, ker nam je slavno „Delavsko podporno društvo v Trstu“ rade volje izposodilo orkestralno partituro, za katero prijaznost si nsojamo izreči mu tem potom gorke domoljubno zahvalo. Odbor „Slov. pevskega društva v Ptui“ in krajevni koncertni odbor v Brežicah sta si v svesti, da sta storila svojo dolžnost: preskrbeli sta se za koncert dve novi skladbi s svoječasnim razpisom dveh častnih daril, izbral se je za veliki koncert v vsakem obziru ugoden kraj, zagotovljena je za veliki pevski zbor in koncert cela godba c. in kr. pešpolka nadvojvode Leopolda št. 53 iz Zagreba in konečno se je slavnost odredila v olajšanje in na ljubo oddaljenim udeležencem na zelo priličen dan. „Slovensko pevsko društvo“ kot tako samo ob sebi nič ne premore; dovoljna izvršitev in končni srečni izid velicega pevskega zbora na dan 15. avgusta t. l. zavisen je jedino od požrtvovalnosti, pridnosti, vztrajnosti in domoljubne uneme raznih slovenskih pevskih društev slovenskega ozemlja, kakor od posameznih čestitih slovenskih pevk in pevcev, kateri se naj kolikor mogoče podvizajo z zglasovanjem za note posameznih za koncert določenih pesmi, katerih je društvo za vsako pesem po tri sto založilo. „Slov. pevsko društvo“, osnovano na najširši podlagi, nima na svojem sedežu in v odboru muzikalno izobraženih mož, ne razpolaga v Ptui s številnim in z znamenitim pevskim zborom, kakor ob času poroda društva, ker so se razmere od njegove ustanovitve do danes društvu na kvar korenito predrugačile, njegova moč temelji v njegovih pravilih, tiči v društveni organizaciji, ki omogočuje hitro koncentriranje posameznih po-

prekрасni slovenski zemlji raztresenih glasovitih pevskih sil. Nevesele narodno-socialne razmere po pomemčenih spodnještajerskih mestih in trgih zahtevajo neogibno in nujno obstanek jednega pevskega društva s lahko gibljivim aparatom, kakoršno je naše, ki more koncerte prirejati v poljubnih krajih, koder le ima kaj drušvenikov, in če bi takšnega slovenskega pevskega društva na slovenskem ozemlju še ne bilo, moralo bi se z ozirom na narodne potrebe takoj ustanoviti. S tega eminentno važnega narodnega stališča in glede na dosedanje sijajne in vidne uspehe velikih koncertov našega pevskega društva za probno narodno zavodnosti in slovenskega ponosa na Spodajem Štajerskem prosimo uljudno vsa razna slovenska pevska društva širom Slovenije, kakor tudi pojedine čestite pevce in pevce, naj se z vso energijo lotijo dela, vršec s solidarnim in krepkim sodelovanjem svojo narodno dolžnost v povzdigo in razcvit slovenske in slovenske pesmi. Pred vsem se trdno zanesamo z ozirom na brate Hrvate, z ozirom na čut solidarnosti in okolščine, ker je jedna izvirna koncertna točka posvečena jedni najboljših hčerah bele Ljubljane, da nam iz srca Slovenije uprav letos dojde izdatna pomoč ter nas preseneči ogromna udeležba.

Iz Mokronoga, 15. maja. Še pred kakimi štirimi leti je bil naš trg vse prej nego prebujen. O narodnem delovanju ni bilo sledu. Mnogo na bolje se je v tem oziru obrnilo posebno z osnovanjem bralnega društva, katero je do danes po svojem odboru izvrševalo vestno svoj poklic. Bralno društvo živi sedaj v četrti upravni dobi. Vodi je z malimi spremembami tisti odbor, kateremu se je bilo poverilo vodstvo bralnega društva precej v začetku. Vsakoletna poročila o bralnem društvu svedočijo, da odbor ni držal križem rok. A žalibože, prišla je neka prehodna doba, toda nikakor ne doba zasplosti ali mrtvičnosti. Razmere so unesle tako, da bralno društvo letošnji predpust kakor tudi v postu ni zamoglo svojim udom nikacih veselice in zabav prirejati. Pred pustom je ležal ne smrt bolan gostilničar in lastnik hiše, kjer je bralno društvo nastanjeno in kjer je bralno društvo prirejalo svoje veselice. Tu se torej ni zamoglo prirejati veselice; a kje drugod bi bila prava nehvaležnost. Konec marca je blagi prijatelj bralnega društva prominul in torej že iz pijetate do žalujoče obitelji ni bilo umestao meseca aprila prirediti kako veselico. Iz zdaj je nam zbolel vrli predsednik našega bralnega društva, kateri je bralno društvo v življenje poklical ter za isto ves čas od začetka pa do danes prav po očetovski skrbel. Iz tega je razvidno, da odboru pri najboljši volji ni bilo mogoče letošnje prvo četrtletje svojim udom prirejati veselice in zabav. Ravno radi tega je pa neugodna kritika „o delovanju bralnega društva“ v „Slov. Narodu“ z dne 9. maja 1896 neosnovana. Koliko sej da je imel odbor, no o tem ni dolžan računati dajati posameznim udom, najmanj pa tistemu neulu, kateri je v društveni knjigi beležil svoje želje in pritožbe, katere beležke so se potem na zaslužni način pokopale. Bralno društvo ima tudi svoj pevski zbor in svoj gledališki odsek, kajti brez petja in gledaliških predstav ni pravih društvenih veselice. Pevski zbor je začasnou utihnil, ker nima dovoljnih pevskih močij. Gledališki odsek se je pa začel puntati. Tukaj torej ni odbor kriv, temveč so krive časovne razmere in pa posamične osebe. Odbor ne zna čudežev delati. Upajmo pa, da ta prehodna doba kmalu mine in da bodo tisti, kateri so zmožni sodelovati pri petju in pri gledaliških predstavah, kmalu zopet pričeli veselo in složno sodelovati z drugimi v prosepah narodnega društvenega življenja.

Dalje v prilogi.

polagoma čez obe krogli, po kratkem počitku pa pleza dalje. Damijanu prihaja vroče. Mijhae, brezbarvne oči švigajo nemirno pod težkimi, rdečimi trepalnicami. Od solca zarjaveli obraz se sveti, posebao na desni, proti oknu obrnjeni strani; na šestinasti, rdečkasti bradi se prikazujejo drobne, vroče kaplje . . .

Gospod Damijan, gospod Damijan, ne vzne mirajte se!

Ali v njegovih možganih vre, srce mu bije močnejše in močnejše — mislite si, iz srbečice se je rodila silna, vse plotove podirajoča slavohepnost. Nekaj hoče storiti, nekaj imenitnega, da bo govorila o njem vsa dežela in sedem vasij izvan nje. Govoriti mora, govoriti karkoli, le nekaj nenavadnega, velikega, pretresljivega. Dal bo popolnoma novo smer — katerikoli stvari. On ne bo vprašal, kaj ima govoriti, nikogar ne, vrag vzemi vso stranko in predsednika z zapisnikarji in stenografii vred . . . Obraz mu gori v nenavadnem ognju, prsti na roki se mu krčijo, noge breajo same od sebe . . . Da bi se kdo tedaj ozrl vanj! A vsi so gledali tam nekje za njim nekega neznatnega človeka, ki je s cvilečim glasom pravil o neki visoki številki, pri tem pa iskal v prahu robec ki ga pa nikakor ni mogel najti.

Damijan se porogljivo nasmehne in vzpričo tacega „človečka“ se čuti duševnega giganta in

privikrat v svojem življenju se začudi, kakó je bilo pač mogoče, „da se je dal voditi takim ljudem“, kako je bilo pač mogoče, „da je dal seboj pometati“! No, danes bodo odpirali usta, če jih še nikoli niso . . . „Ali še ne bo nehal cviliti?“ Damiján se ježno premakne na stolu, a pri tem takó zaropče, da stenograf začuden dvigne glavo . . . Govornik je našel robec, nehal je govoriti, sedel lahno in varno na svoj stol, pogledal v strop in se zamislil.

Gospod Damijan se oglasi za besedo.

Vsi gospodje, debeli in suhi, kar jih je sedelo blizu njega, ozró se začudeni in nekako preplašeni nanj. Opazili so strahom njegov zabuhli, vroči obraz, napete žile na čelu in sencih; videli so kako mane z rokama, kako premika noge, a posebno jih je vznemirjal zlobni, zmagoviti smehlaj na sicer tako nedolžnih ustnih.

„Slavni zbor!“

Oni prvi govornik s širokim rudečim obrazom prikima častitljivo z glavo in izpregovori:

„Res je!“

Damijan pogleda nazaj in se nekoliko zmede. Danes ni maral nobenega pritrdjanja.

Začel je govoriti in sicer od kraja s svojim navadnim glasom. Zdelo se ti je, kakor bi stresal orehe po tleh ali trkljal kroglo za kroglo po valovitem podu. Pravil je nekaj o prej omenjeni visoki

številki in v svoji objestnosti je naznanil, da se ne strinja ne s številko, ne s predgovornikom in sploh z vsem svetom ne. Ta izjava je sapo zaprla dvanaestim njegovim prijateljem, ravno ko so hoteli vzdihniti: „Res je!“

Pa prišlo je še hujše.

Hipoma izpremeni gospod Damijan svoj glas in govoriti začne za oktavo višje. Kakor bi ga napadel hudobni duh, zavrti se mu v glavi in na uho mu šepeče zapeljivec: „Začni, Damijan, izkaži se Damijan moj ljubi!“ Začel je bruhati iz sebe zveržene stavke, nenavadne besede, polne anarhističnega duha. Vmes pa je nejevernik navajal citate iz sv. pisma; bogve kako so mu prišli na misel; a resnica je, da so se za njim na njegovi levici in desnici pobožni gospodje križali in se bili na prsa; nekov debel gospod tam v kotu je celo obledel, čeravno se nihče ni zmenil zanj.

„Vi, gospoda moja: jeden hlev, jeden pastir, dejal je Kristus, in, Bóga mi, prav je imel; vrag vas vzemi!“

Na tak način je govoril! Pri tem pa je tolkel po mizi z obema rokama, ježil brado, ceptal z nogama in se vélel sploh tako strahovito, da je po dvorani vsem slabo prihajalo in je prinesel postrežček že trikrat po dva litra vode.

A prosim vas, naj bi govoril, kakor bi se mu

Slovansko Sokolstvo.

Slovensko Sokolstvo se je začelo zadnji čas živahneje razvijati. Ustanovil se je „Sokol“ v Kranju, ki obeta postati važen činitelj v narodnem življenju gorenjskem. Tudi v drugih krajih slovenskih, čujemo, da se snujejo društva sokolska. Nastala je vesela potreba, seznanjati slovenski svet z vsemi pojavi Sokolstva v obče, telovadbe posebej. Storili smo to že večkrat v člankih pod gorenjim naslovom. Odslej pa hočemo pod tem nadpisom prinašati ne samo daljših člankov, ampak tudi krajša poročila o delovanju slovenskega, hrvatskega, češkega, poljskega, ruskega Sokolstva. Ozirali se bomo pa tudi na telovadbeno gibanje neslovenskih narodov.

„Ruh vzdělávaci“ v českém Sokolstvu. Sokolska ideja ne obstaja samo v tem, da se zagotovi narodu zdravo življenje in ga ohrani čilega, ampak Sokolstvo ima še daljno nalogo, npr. vstvariti v kulturno povzdigniti narod, stvar dovesti do tje, da se ne bo treba bati in strašiti primere z vsem inozemstvom.

Tyrš je označil delo sokolsko kot „težnjo po vzgoji dovršenega človeka.“ Dvršen človek pa ne sme biti samo telesno krasno razvit, ampak se ima odlikovati tudi po svojem duhu, po svoji občni izobrazbi in odločenem, jeklenem značaju. Sokolstvo ima torej vaditi telo, potem pa v okrepčanjem, zdravem telesu uriti duh, vsestransko ga izobraziti in vzbuditi v njem zanimanje in razum za vse družabne, gospodarske in kulturne pojave.

Tretji vsesokolski izlet v Pragi 1. 1895 je pokazal, da se je česko Sokolstvo že izdatno približalo vsajemu prvemu cilju: „Zagotoviti in utrditi težnje telovadske, da bi se na tej podlagi moglo posvetiti nadaljnjemu svojemu poklicu.“ Tretji izlet vsesokolski je združil okoli 10.000 Sokolov v Pragi in nad 4000 telovadcev na velikem prostornem telovadišču „na Letné“ Sedaj, ko se Čehom ni več bati, da bi opesala gojitev telovadbe, so pričeli poleg tega, kako se bolj razširiti telesne vaje mej vse sloje, razmišljati tudi o tem, na kakšen način je doseči drugi cilj Sokolstva: vsestransko izobrazbo narodovo, povzdigo npr. vstvarnosti, povzdigo omike in olike.

Poročali smo že obširneje o teh težnjah se tičočih resoluciji, katero je stavil dr. Scheiner na občnem zboru češke sokolske zveze. Prva in druga točka te resolucije se nanaša na telovadbo, ustroj sokolskih društev in javni nastop. Tretja točka pa priporoča v povzdigo npr. vstvarnosti in omike osnovatev knjižnic in prirejanje javnih predavanj.

V českém Sokolstvu se je pričelo vsled te resolucije živahno gibanje, „ruh vzdělávaci“, kakor je imenujejo. Časopis „Sokol“ je zadnje mesece poln člankov, razprav in predlogov tičočih se sokolskih predavanj in knjižnic. V posameznostih, osobito glede praktične strani tega vprašanja, so pisatelji zelo različnih mnenj. V obče se pa strinjajo v tem, da knjižnicam ni obsegati le sokolskih del in telovadskih spisov. Ravno tako predavanjem ne sme biti predmet samo Sokolstvo in telovadba. Največjo važnost je polagati na zgodovino. Češki narod ima veliko, sijajno, slavno zgodovino. Zgodovinska predavanja so najboljše sredstvo za vzbuditev narodne navdušenosti, zavesti, zamo-zavesti, narodnega ponosa. Zgodovina češkega naroda je vzbudila narodno zavest v Tyršu, onem Tyršu, ki je pozneje ustanovil za narod toli pomembno Sokolstvo. Unschuld, profesor na praški gimnaziji, katero je pohajal Tyrš, je dijakom večkrat v plačilo za njihovo pridnost prebiral kratke povesti iz češke zgodovine. Dasi je jemal Unschuld te povesti iz beril, pisanih neizmerno lojalno in nerodno, imele so vendar živ upliv na dečke in so

ljubi, da bi bila le vsebina poštena. Toda kaj je govoril Dámijan!

„Jaz zahtevam, pravim,“ kričal je naposled tako, da je odmevalo od vseh štirih sten, „jaz zahtevam jednako pravico za vse! Nič več siromakov, nič več bogatinov! Nobenega stanu ne pripoznavam več, — vsi ljudje so si bratje, vsi naj se počajo z isto stvarjo! . . . Zahtevam naposled, da se napravi sredi dežele poslopje, ki bo dovolj prostorno za vse prebivalce! V tem poslopiju naj bo jedna sama miza, jedna sama peč, jedna sama post. . . —“

„Kaj, kaj! Anarhist! Brezverec! Ven z njim na tla ga pobijte, kot steklega psa!“ kričé unisono nekdanji prijatelji njegovi in se drenjajo k njemu.

„Le dajte me, le, vi hinavci, griže! Jaz se borim za resnico. . . —“

A ni mogel dalje. Nekateri so ga prijeli za frak, drugi za brado, za lasé, podrli so ga na tla. V tem trenutku pa se začno stene majati, stoli skačejo drug čez drugega; sredi dvorane stoji predsednik in se grozovito krohoče. Tema nastane, začuje se grom in v hipu se vsi skupaj pogreznjejo . . .

Tako je sanjal gorenjevaški župan, deželni poslanec Dámijan.

Vzbudi se in se skloni kviško v postelji. Zdi se mu, kakor bi imel na obrazu ledeno krinko . . .

vzbudile v njih naroden čut že z golim dejstvom, da imata njihna domovina in narod bogato minolost.

Razven češki, naj bi se tudi predavalo o občni zgodovini. Dalje naj se predava o zemljepisju in zvezdoslovju; o slovstvu in slovstvenih velikanih; o jezikovnih hibah v govoru in pismu; o dušeslovju (samo najvažnejše stvari); o telovadbeni zgodovini in zdravoznanstvu; o narodnem gospodarstvu in tako dalje.

Češko Sokolstvo smatra za sveto svojo dolžnost, da uresniči, kar najpopolneje Scheinerjevo resolucijo. „S tem dokažemo, da smo si sami vzgajili, da smo si sami izobrazili narod“, pravi sokolski pisatelj F. Hlavač. „Zato pa ni treba niti visokih šol, niti denarja i. t. d., ampak dobre volje in železne vztrajnosti.“

Srbsko Sokolstvo. Na Srbakem je 11 telovadnih društev. Žalibog so ta društva razdeljena na dva tabora. Jeden nosi ime „Sokol“, drugi „Dušan silni“. „Sokol“ se ravna po vzoru čeških „Sokolov“, „Dušan silni“ pa telovadi brez vsega reda in sestava.

Češko Sokolstvo. Čehi imajo, kakor znano dve sokolski zvezi: češko in moravsko-šlesko. Sedaj snujejo „Zvezo Sokolstva češko-slovanskega“, ki naj bi obsegala vsa sokolska društva na Češkem, Moravskem in Šleskem. Po češki sokolski zvezi predložena pravila te zveze pa vlada ni potrdila. — Zupa Husova je sokolsko društvo v Dobříšu izključila iz župne zveze, ker ni izpolnjevalo svojih sokolskih dolžnosti. — Jezdni odsek praškega „Sokola“ šteje 147 udov. Ta odsek goji poleg navadne telovadbe jezdarstvo in telovadbo na živem konju ter prireja jezdne izlete.

Čehi in Francozi. Dne 20. januarja je imelo telovadno društvo „La Bastienne“ v Bordeauxu shod, na katerem je universitetni profesor A. Denis predaval o Čehih. Shoda se je udeležila vsa tamošnja inteligenca. Uspeh je bil, kakor pišejo listi, znamenit, in sklenilo se je, da naj se ukrenejo koraki k vsajemnemu spoznanju obeh narodov.

Posnemanja vredno. Dne 14. aprila je občni zastop mesta Tyna nad Veltavo na prošnjo telovadnega društva „Sokol“ v Tynu sklenil jednoglasno, da zgradi društvu na svoje troške telovadnico poleg mestnega magistratnega poslopja. — Hranilnica v Litomyšlu je darovala iz svojega letošnjega prebitka, kakor lani, tako tudi letos 1000 gld. za stavbo telovadnice temojnjega „Sokola“.

Drugje in pri nas. Pruski naučni minister dr. Bosse je dal provincijalnim šolskim svetom dovoljenje, zvišati na gimnazijah število latinskih ur za jedno na teden, ne da bi se zvišalo število učnih ur, pri čemur pa se mora ohraniti na vsak način 3 telovadbene ure. Pri nas seve bi bila v podobnem slučaju na prvem mestu telovadska ura, ki bi padla kot žrtva latinščine. („Sokol“)

Znamenje dobe. V Pragi se snuje telovadski odsek pri društvu „katolíckých tovaryšů“ v svrhu emancipacije od Sokolstva. V ravno isti namen so ustanovili socijalisti nekeje v Moravi telovadsko društvo pod imenom „Lassalle.“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. maja.

— (Deželni predsednik baron Hein) se je davi vrnil z Dunaja.

— („Skraina surovost.“) Tako imenuje „Slovenec“ naš protest zoper nastopanje gospoda Viljema Pfeiferja. Ta je s svojim nepremišljenim govorom, proti kateremu je finančni minister kar najodločneje nastopil, blamiral vse slovenske poslance, to pravico

imamo pa vender še, da smemo takemu poslancu povedati svoje mnenje. „Slovenec“ pravi, da je „Pfeifer hvalil pri davčni reformi, kar je hvalevrednega, a tudi naravnost povedal, kar se mu zdi grajevrednega, da se bo namreč tudi ta davčna preosnova porabljala bolj v korist velikega kapitala, nego v obrambo malih posestnikov“, ne pove pa, da je g. Pfeifer kar v naprej dolžil vlado, da bo za hrptom drž. zbora zakon z naredbami razveljavila in ne pove, da je pač govoril zoper veliki kapital in v obrambo malih posestnikov, glasoval pa zoper male posestnike in za veliki kapital!

— (Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.)

V sinočno številko našega lista se je urinila ne-ljuba pomota. V brzojavki glede lokalne železnice Ljubljana-Vrhnika se bere, da je določen prispevek interesentov na 40.000 gld., v istini pa se zahteva od interesentov samo 30.000 gld.

— („Narodni dom“ v Ljubljani.) Slikanje in dekoriranje velike dvorane „Narodnega doma“ se nadaljuje marljivo, in je plačond že popolnoma dovršen. Delo je prav krasno in gotovo je, da se sme le malokatero provincijalno mesto ponasati s tako krasno dvorano za javne veselice, kakor jo bode imel naš „Narodni dom“.

— (Dobrodelni predstavi) Naprošeni smo objaviti, da je pri dobrodelnih predstavah v opereti nastopilo pet parov plesalcev, oziroma plesalk, kateri ne spadajo k zboru „Glasbene Matice“, in sicer so plesale gospodične Olga Hren, Berta Šlegel, Božena Šlegel, Ivana Hočevvar in Angela Hočevvar, ter gospodje inženier Vana, med. dr. Exner, inženier Petřík, avskultant Toporiš in farmacevt Varda.

— („Slovansko sokolstvo.“) Pod tem naslovom priobčevali bodemo odslej po dvakrat na teden daljše in krajše notice o sokolstvu, da se tako obudi in razširi zanimanje za sokolstvo in da se širši krogi, kateri doslej še nimajo jasnega pojma o sokolstvu, seznanijo z njega nameni in njega pomenom za narodov razvoj.

— (Občni zbor prostov. gasilnega društva ljubljanskega) vršil se bo z običajnim dnevnim redom jutri, 17. maja, ob 10. uri predpoludne v dvorani.

— (Stavbena kronika.) Ta teden so imeli stavbeni podjetniki ugodno vreme. V teku zadnjih štirinajst dni so vsled tega stavbe očividno in znatno napredovale, razna tu sem spadajoča dela pa se tako v mestu kakor okolici pospešila in približala dovršitvi. V mestu postavljajo se na nove stavbe, ki so se pričele graditi koncem marca, že strešni stoli; poštno poslopje je do malega že pokrito in se sedaj ometava in snaži. V Prulah se za name-ravani dve novi hiši dovaža material. Nunska cerkev je dobila nov dozidan zvonik in so te dni tesarska dela pri strešnem stolu v tiru. Na Barji zgradi se več novih hiš in gospodarskih poslopj z denarno podporo, katero je naklonila vlada ondotnim posestnikom. — Te dni demolirala se je hiša posestnice Ane Rastohar ob Karlovski cesti. V Kladeznih ulicah gradi se nova hiša št. 13. Kranjska stavbinska družba prevzela je gradnjo zvonika protestantske cerkve, ki bo stal sedaj ob nje desni strani. Stolna cerkev se od zunaj prenavlja in bo imela zdaj kaj lično lice. Poprave in prenovljenje se bode tudi pri št. Peterski in št. Jakobski cerkvi prihodnje dni pričelo. Pri trnovske cerkve zvonikih pričela je dela firma Fr. Faleschini. V Špitalskih ulicah izvršilo se bode v kratkem demoliranje še ostalih v to določenih hiš. Obilo je pa še hiš po mestu, ki vpijejo po popravah ozir. podretji, za kar je baš sedaj vreme zelo ugodno. Bilo bi pač že čas, da se hišni posestniki odločijo za to, ter omogočijo promet, kateremu so zdaj na poti trami in — podrtije. Delavcev je cela krdela, ki čakajo zaslužka po mestu.

— (Plače užitniskim prejemnikom) na mestnih mitnicah, se bodo, kakor čujemo, v kratkem regulirale. Tem užitniskim organom je zboljšanje njih neugodnega stanja, zlasti z ozirom na njih nad vse težavni posel pač privoščiti.

— (Slaba razsvetljava.) Iz občinstva smo dobili naslednjo pritožbo: Predmestni kraji, ki imajo čast plačevati plinovi družbi — petrolejsko razsvetljavo, so sleherni večer po 10 uri že v temi; če se opošteva potem še slabo vreme in še slabša pota, mora človeka že sam strah prej spoditi iz družbe domov, če hoče, da se mu potem doma ne sanja o kakem — turškem pokopališču. Bog nam daj že električno razsvetljavo!

Pater.

— (Škropljenje in snaženje ulic) je v sedanjem suhem in vetrnatem vremenu po našem mestu zelo pomanjkljivo. Po nekaterih cestah ob periferiji mesta se komaj enkrat na dan škropi, ceste in ulice po mestu pa se namestu jutraj za rano, pometajo po dnevi in to ob najživahnejšem prometu. Taka površnost v tej dobi pač ni na mestu.

— (Prememba posesti) Geltnerjevo hišo v Kolodvorski ulici kupil je te dni gostilničar Česnovar, posestnik v tej ulici, za 29.000 gld.

— (Nekdanja Nuschakova vojašnica) prešla je kupnim potom v last tovarnarja in posestnika g. V. Kantza, kateri jo namerava, kakor čujemo, v notranjem delu prezidati za uporabo kot najemniško hišo z več manjšimi stanovanji.

— („Vulkan“ na barju.) Na sosednem barju vladata groza in strah in tudi v Ljubljani raznesla se je razburljiva govorica, da stoji naše mesto, zlasti pa sosedno barje na vulkanskih tleh, da se je blizu Notranjih Goric odprla zemlja ter da se dvigajo iz nje čudni plameni, ki so gotovo oznanjevalci bližajoče se katastrofe. Kakor smo iz zanesljivega vira izvedeli, zavita je okolica Notranjih Goric res v gost dim in na nekem mestu pojavlja se modrikast plamen; a strah, katerega je vzbudil ta pojav mej prebivalstvom, je popolnoma neopravičen. Zaradi eventualnega fundiranja novega mostu dala je uprava južne železnice blizu Notranjih Goric navrtati terain 30 metrov globoko; iz teh votlin prihaja sedaj takozvani močvirni plin (ogljikov vodik), ki se razvija povsod, kjer gnijo organske snovi. Ta plin gori z modrikastim plamenom. Dokler bode prihajal močvirni plin na dan, pojavljat se bode plameni, a najbrže bode to trajalo le malo časa. Toliko v pojasnilo, da se pomirijo razburjeni duhovi.

— (Promet na dolenskih železnicah) ugodno narašča in je tudi v mesecu aprilu pokazal se znaten napredek tako pri osebnih kakor pri tovarnih vlakih. Kaj obilo se dovažata lesa za Trst in drugam, a tudi živine in poljskih pridelkov se mnogo pripelje.

— (Rimske izkopine) Okolica Šentjernejska ni samo znana po svoji naravni lepoti, znana je tudi, ker se nahaja po bližnjih vaseh mnogo starorimskih in keltskih grobišč. V Grobljah se nahaja rimska kopel ali vodovod, v Starivasi so grobišča in kjer je le kak nizki holmec, gotovo se najde v njem kaj prazgodovinskega. Te dni naleteli so delavci pri prekopavanju malega vinograda blizu Brezovice, severno od Gracarjevega turna na rimsko grobišče. Našli so dve po 70 cm. dolgi žarnici, nekaj igel in zapestnic od bronat ter suhico. Jedno žarnico so razbili, misleč, da je denar v njej, druga se je pravočasno rešila ter se nahaja pri posestniku vinograda. Lepa je, da malo taceh v Rudolfovem. Naj bi spretna roka nadalje preiskovala ta vinograd.

— (Volitve v okrajni zastop celjski) se bodo vršile v kratkem. Okr. glavarstvo je že sestavilo imenik veleposestnikov, zoper kateri je reklamacije vložiti do 24. maja. Kakor znano, so v tej skupini do l. 1888. volili tudi celjski hišni posestniki, kar je bilo nezakonito. Odkar so ti hišni posestniki izključeni iz te kurije, je večina v okrajnem zastopu slovenska in ostane brez dvoma taka tudi po novih volitvah.

— (Zadnji pozdrav.) Iz Boštanj se nam poroča naslednja romantična, na čase sv. Genovefe spominjajoča dogodbica: V vasi Dol. Boštanj blizu Sevnice se te dni umrl umirovljeni gozdar Franc Gorenc. Bil je svoje dni strasten lovec. Ko so prinesli krsto iz hiše, da jo poneso na pokopališče, priskačeta iz bližnjega gozda dva srnjaka, se ustavita za nekaj trenutkov pred krsto, češ, sedaj ti pa lahko prideva bliže, in jo potem zopet odkurita s hitrimi koraki v goščavo. Ves Boštanj je prepričan, da sta prišla srnjaka kot deputacija okoliške zverjadi posloviti se od umrlega lovca.

— (Akad. tehn. društvo „Triglav v Gradcu“) priredi v soboto dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer svoje drugo redno zborovanje v gostilni „Zur Dreifaltigkeits-Aule“. Dnevni red: Čitanje zapisnika, poročila odbora in revizorjev, slučajnosti.

— (Atentat na sodnika.) Vdova Ana Cari v Trstu je prišla predčerašnjem k sodnemu pristavu dr. Persichu in zahtevala, naj vzprejme pritožbo zoper neko razsodbo. Ker je rok za vložitev pritožbe že potekel, je sodni pristav moral pritožbo odbiti. Vdova Cari je na to vzela revolver iz žepa in ustrelila na sodnika. Krogla se je na srečo dotaknila samo sodnikovih las. Napadalko so takoj aretovali.

— (Volilni shod) bode v nedeljo v Šmarjah, občina Pompan v Istri. Sklical je shod isterski dež. poslanec dekan g. Jos. Kompere.

— (Iz Aleksandrije v Egiptu) se sam piše: V soboto na večer 2. majnika t. l. sbralo se je po povabilu gg. dra. Pečnika in sekretarja Onsea v stanovanju mestnega zdravnika dra. Karola Pečnika precejšnje število Jugoslovancev, da se pogo-

vore o ustanovitvi slovensko-hrvatskega pevskega društva. Razven prvih dveh imenovanih zanimajo se za to stvar posebno gospodje: slovenski duhovnik oče Rant, gg. Šemec, Leban, Debeljak, Rok in Cibilič. Posvetovanje razvilo se je povoljno, pevsko društvo je ustanovljeno. Že davno se je premišljevalo tu o ustanovitvi takega društva, pa žalibog lepa misel ostala je vedno „pium desiderium“. Da je to društvo faktor, ki bo mnogo pripomogel k utrditvi in povišanju samozvesti jugoslovanske kolonije, je brezdvomno. V kolikor se more soditi, je bodočnost jugoslovanske kolonije v deželi starodavnih piramid osigurjena. Imamo zdaj razširjeno slovensko-hrvatsko podporno društvo, pevsko društvo in v malih letih mislimo ustanoviti slovensko-hrvatsko šolo. Bog i sreča junaka! — Azijatska davica, kolera, se je v teku nekoliko dni jako razširila. Do zdaj smo imeli še prav pomladanske dneve. Hladen veter pihljal je vedno s severne strani Sredozemskega morja. V nedeljo, 3. maja, počel je pihati južni veter, ki se imenjuje navadno po arabskem imenu „hamia“. Prav za prav je to razgreta sapa in prah neizmerne sahareške puščave, ki se zaganja čez malo Dalto Nilove dežele. Ojkar je počel ta veter, je kolera, ki že tli po malem od decembra preteklega leta, kar na mah vzburlila. — Prej se je rekalo vedno: „Voilà les pauvres diables qui viennent de mourir.“ In glej, kar nakrat poiskala si je tudi žrtve v najvišjih stanovih. Mej drugimi pobrala je tudi generalnega sekretarja mesta Aleksandrije de Lennepa, ki je v nedeljo v pozno noč še kvartal v „kedijskem klubu“ mej znanci in v ponedeljek jutraj ležal že na mrtvaškem odru. Grozna panika se je raznesla po mestu. Kdor ima le kaj okroglega v žepu, skuša bežati. Kakor sem čul, so večeraj vsa mesta na parnikih, ki gredo v Evropo, že za 14 dni v naprej oddana. Vsi parniki: francoski, angleški, italijanski, ruski, egipčanski, turški in avstrijski, vsi bodo natlačeni beguncev. Kolera vzburlila je tu s prav težkimi zaiki, po navadi jih od vseh obolelih 95 % v kratkih urah umrje. Glavno gnezdo so arabski oddeli mesta. Domačini egipčanski žive v nepopisljivi nesnagi in demoralizaciji. Fatalisti, kakor so, ki mislijo po Mahamedovi veri, kadar imam umreti po usodi, umrjem tudi drugod, nečejo poznati nobene profilakse. In tako se trosi grozna pošast iz arabskih oddelkov mesta vedno v evropske oddelke — in kdaj bo temu konec, ve le Bog! V veliki nevarnosti so tudi mestni zdravniki, ki hodijo vpisovati in zdraviti Arabce v zaduhle kote, polne nesnage. Marsikateri od teh, ki jim je zibelj tekla v raznih krajih Evrope, bo zaspal na večno v gorki zemlji piramid. — Cheops redivivus.

— (Razpisane službe) Pri višjem deželnem sodišču v Gradcu mesto svetnika v VI. činovnem razredu. Prošnje do dne 26. maja predsedstvu višjega dež. sodišča v Gradcu.

* (Cela rodbina zblaznela) Postarni, na Dunaju živeči ndovec Zablauský je zblaznel. Domišljal si je, da je plemenitaške rodovine in lastnik hiše, v kateri stanuje. Ta ista misel je prešinila tudi njegove tri odrasle hčere in njegovega sina. Tega je policija zaradi izgredev, storjenih v blaznosti, dala že pred več meseci zdravniško opazovati in se mladi mož nahaja sedaj v blaznici. Stari Zablauský je nekemu sostanovniku sodnim potom stanovanje odpovedal in si ni dal dopovedati, da v to niti opravičen ni. Zablauský je v jedno mer trdil, da je hiša njegova. Hišni posestnik mu je vsled tega odpovedal stanovanje, a Zablauský je ni hotel zapustiti. Ko so prišli sodni organi, da delo-žirajo blazno rodbino, so se jim Zablauský in njegove hčere s sekirami ustavili. Morali so priti redarji, kateri so blazno rodbino po trdem boju premagali in odpeljali na policijo, odkoder je bila poslana v blaznico.

* (Kako na Ogerskem razpisujejo službe) V slovaški občini Suor je bila izpraznjena služba učitelja. V uradnem listu naučnega ministerstva bil je sledeči razpis: „Išče se učitelj, ki bi mogel čisto slovaško občino Suhor pomadžariti.“ Kaj takega je mogoče le na Ogerskem.

* (Tudi stoletnica!) V tekočem letu 1896. bode 100 let, odkar so vpeljali ono cavi podobno pokrivalo, katero gospoda imenuje cilindar, navadni ljudje „kana“ ali „pinja“. Omislili so ga Angleži, od tod je prišel v Pariz in kmalu potem je ves svet nosil „cilindar“.

* (Pretep v italijanski zbornici) V italijanskem parlamentu se je že večkrat primerilo, da so si poslanci segli v las in drug drugega regaleri z zausnicami. Tako tudi te dni. Poslanci Gallo, Imbriani in Peroni so se spoprijeli in se pretepali, kakor kmetijski fantje. Predsednik je za nekaj časa pretrgal sejo, a ko jo je zopet otvoril, so se vročerkvni poslanci vnovič spoprijeli, tako da jo je moral zaključiti.

* (Nenavaden samomor) Siromašna 18letna delavka Angiolina Forni v Saudrinu v Veltlinu je izgubila pred nekaj meseci svojo mater in takrat se jej je menda od žalosti zmešalo. Fikena ideja, da je nje mati prišla v pekel in da jej mora slediti je ni zapustila. Te dni je v nekem gošču zanetila ogenj in se vsedla na grmado, kjer je zgorela.

* (Zver v človeški podobi) V Filadelfiji so usmrtili minolo sredo moža, ki je pač največji a tudi najčudovitejši zločinec našega časa, dr. Hol-

mesa, medicince in farmacevta, kateremu je bilo morjenje prava slast. Sam dr. Holmes priznava, da je izvršil 27 umorov. Prva žrtva njegove nečloveške strasti bil je neki Russel, ki mu je bil dolžan precejšno svoto, katerega je ubil s stolom in od tega časa vzbudila se je v njem taka strast, da mu je postal morjenje navada. Za tem je umoril neko natakario, ki je imela z njim intimnejše zveze. Mož zvalil je svojo žrtev k sebi in jo zadušil, prej pa je prisilil dekle, da je pisala svojim sorodnikom, da zapušča za vedno Chicago. Na isti način umoril je dr. Holmes neko stenografino, ki je bila njegova metresa, a se je je na ta način hotel iznebiti. Treh mladih služkinj, katere so mu ušle, ni mogel umoriti, kar ga je jako žalilo. Nekoga Latimesa, ki ga je hotel okraati, zvalil je v klet, kjer je umrl gladu. Mnogo ljudi, je tudi zastupil. Umoril je tudi neko celo rodbino, da je lahko pograbil kapital, za katerega je bila zavarovana. Toda skupil jo je konečno tudi sam. V Bostonu hotel je tri osebe z dinamitom razstreliti, a bil je v tem trenutku zasačen in priznal je vsa svoja zločinstva. In ta zver v človeški podobi, prelajala je preteklo sredo svojo, že davno zaslužen kazni na vešalah.

Darila:

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so zadnji teden poslali: G. Martin Simonič, posestnik v Vavpji Vasi, 5 gld. v izogibo kazenske ovadbe, ker je po krivici razširil pisarno g. notarja Stajerja v Metliki; g. Jovan Zotter, nadučitelj na Gomilem, 4 gld. 50 kr., katere je nabral povodom zborovanja „Saviojskega učiteljskega društva“ na Gomilem in so zložili: gđ. Čimperšek 1 krono, č. g. župnik Škorjanec 1 k., g. Sednik 2 k., g. Vidic 1 k., g. Farčnik 1 k., g. Šijanec 2 k. 1 k. in pošiljalec 1 k.; g. Val. Lapajne v Idriji nabranih v gostilni pri „kroni“ 1 gld. 20 kr.; slavna posojilnica v Očmožu 20 gld.; iz nabiralnika v gostilni g. Lacknerja v Črnomlju 3 gld. — Živeli darovalci! — Nadejamo se, da častiti podružnični blagajniki in neutrudljive blagajnice že pobirajo letnino! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Erzrojavke.

Dunaj 16. maja. Poslanska zbornica bo zborovala do 7. junija. Mej drugimi predlogami reši v tem času tudi načrt zakona glede preuredbe domovinstva.

Dunaj 16. maja. Ker je danes na Češkem praznik, je zbornica jako slabo obiskana. Navzočnih je samo 111 poslancev. Zbornica se posvetuje o zakonu glede rudniških zadrug.

Dunaj 16. maja. Vlada se je dogovorila z gospodsko zbornico in izposlovala, da vzprejme ta volilno reformo brez premembe.

Dunaj 16. maja. Jutrišnji uradni list priobči sankcionirani penzijski zakon. Cesar je dovolil, da naj novi zakon velja tudi za vse tiste udove, katerih možje so umrli po 1. maju t. l.

Dunaj 16. maja. Uradni list prijavlja sankcionirani zakon glede trgovine na obroke.

Dunaj 16. maja. Cesar je potrdil izvolitev Josipa Strobacha županom dunajskim in začasnega vodjo županstva vladnega komisarja Friebeisa imenoval namestniškim svetnikom. Zapriseženje novega župana je določeno na torek.

Praga 16. maja. Danes se je ob navzočnosti namestnika grofa Condenhovea slovesno otvoril češki etnografski muzej.

Petrograd 16. maja. Car se je baje izrekel za popolno ravnopravnost vseh veropovoda, zlasti v ruski Poljski.

Frankobrod ob M. 16. maja. „Frankf. Ztg.“ javlja iz Sofije, da je bolgarski knez Ferdinand skušal izposlovati avdienco pri avstrijskem cesarju, da pa je ta nikakor ni hotel dovoliti in tudi bavarski princ regent ni hotel vzprejeti kneza Ferdinanda.

Naredno zdravlilo. Tako se smé imenovati bolesti utešujoče mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Mell-ove francoske žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 2 (1756-7)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 13. maja: Ignacij Stupica, užitniškega zakupa preglednik, 62 let, Marije Terezije cesta št. 10, ostarelost.
Dne 14. maja: Janez Petrovič, čevljar, 49 let, Cerkevne ulice št. 21, za jetiko. — Marija Toplikar, detektiva hči, 4 1/2 leta, Dvorni trg št. 1, za sušico možgan.
Dne 15. maja: Anton Regali, posestnikov sin, 9 let, Sv. Petra cesta št. 21, zastupljenje krvi z urinom.
V hiralnici:
Dne 13. maja: Margareta Medic, perica, 62 let, sušica možgan.

Meteorologično poročilo.

Maj	Čas opa- sovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
15.	9. sveder	733.5	13.8	p. m. jzah.	skoro jas.	
16.	7. zjutraj	732.0	9.4	sr. svzhod	oblačno	0.0
	2. popol.	729.6	20.0	sr. jzhah.	del. obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 15.2°, za 1.2° nad normalno

Dunajska borza

dné 16. maja 1896.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	40	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	35	"
Avstrijska zlata renta	122	"	55	"
Avstrijska krona renta 4%	101	"	15	"
Ogerska zlata renta 4%	122	"	35	"
Ogerska krona renta 4%	99	"	—	"
Avstro-ogerske bančne delnice	947	"	—	"
Kreditne delnice	352	"	70	"
London vista	120	"	15	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	80	"
20 mark	11	"	76	"
20 frankov	9	"	54	"
Italijanski bankovci	44	"	45	"
C. kr. cekini	5	"	65	"

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije kuhne
KISELINE

kateri je kot zdravilni vrelc že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavi, pri protinu, želodčnem in mehur-nem kataru. Izvrsten je za otroke, prebolele l. in mej nosečnostjo. (1698-4)

Najboljša dijetelna in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Giesshübl Slatina.

Najlažje prebavljiva izmed vseh arseno- in železo-
držanih mineralnih vod.

Naravno arsen
in
Guberjev vrelc
zelezodržna
mineralna voda
SREBRNICA v BOSNI.

HENRIK MATTONI
Tuchlauben 14—16 **DUNAJ** Maximilianstrasse 5
Wildpretmarkt 5. (2266—3)
Karlovi vari, Franzensbad. — Mattoni in Wille, Budimpešta.

Štacunsko dekle
se vzprejme v službo v špecerijsko prodajalnico pri
Janezu Jelenc-u v Trzinu, Gorenjsko. (2402-3)

Meblovana soba
za dva gospoda s hrano in vso postrežbo odda
se s 1. junijem.

Več se izve v gostilni „Pri Virant-u“. (2411-1)

Elegantna, malo rabljena
salonska garnitura
obstoječa (2409—3)
iz zofe in 6 fauteuilov
se cenó prodá.
Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Kranjsko društvo za varstvo lova.

V a b i l o
na
IV. redni občni zbor
ki bo
dne 31. maja t. l., popoldne ob 3. uri
v hotelu „pri Maliču“. (2386—2)

Dnevni red:
1.) Računsko poročilo za leto 1894. in 1895.
2.) Poročilo revizijskega odseka.
3.) Volitev revizijskega odseka za leto 1896.
4.) Volitev osmih odbornikov.
5.) Posamični predlogi.
Samostojne predloge za občni zbor je najmanj osem dni poprej naznaniti
društvenemu odboru.

V Ljubljani, dne 9. maja 1896.

Odbor.

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb
Ljubljana G. FLUX Breg št. 6
priporočila in namešča
službe iskajoče brez vsacega razločka
posebno kuharice, hišne, pestunje, natakarice,
dekleta za vsakovrstna dela, kočijaže, konjske
hlapec itd. za tukaj in drugod. (2419)
Za kar mogoče hitro in vestno postrežbo se jamči.

Učenca
14 do 16 let starega, vzprejme takoj
Matevž Završnik
usnar v Cerknici. (2399—3)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.
Izvod iz voznega reda
veljavnega od 1. maja 1896.
Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v
srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).
Ob 12. uri 5 min. po noči osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Be-
ljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Ischl,
Gmunden, Solnograd, Steyr, Linc, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.
Ob 7. uri 10 min. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Be-
ljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selzthal v Solnograd,
Steyr, Linc, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Heb, Francove vane,
Karlove vane, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj.
Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Kočevje, Novo
mesto.
Ob 11. uri 50 min. popoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj.
Ob 4. uri popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,
Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Ino-
most, Bregenc, Curih, Genova, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl,
Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove
vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.
Ob 7. uri 44 min. zvečer osonni vlak v Lesc-Bled.
Prihod v Ljubljano (juž. kol.).
Ob 5. uri 52 min. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten,
Solnograda, Lince, Steyra, Gmunden, Ischl, Aussee, Ljubna, Ce-
lovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 8. uri zjutraj osonni vlak iz Lesc-Bleda.
Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 11. uri 25 min. popoldne osonni vlak z Dunaja via Am-
stetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba,
Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza,
Genova, Curiha, Bregenc, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina,
Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža.
Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, No-
vega mesta.
Ob 4. uri 55 min. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna,
Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 9. uri 4 min. zvečer osonni vlak z Dunaja preko Amstettenu,
iz Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih
varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pon-
tabla, Trbiža.
Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).
Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne " "
" 6. " 50 " zvečer " "
" 10. " 25 " zvečer " "
(Poslednji vlak je ob nedeljah in praznikih.)
Prihod v Ljubljano (drž. kol.).
Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika. (1705-112)
" 11. " 15 " popoldne " "
" 6. " 20 " zvečer " "
" 9. " 55 " zvečer " "
(Poslednji vlak je ob nedeljah in praznikih.)

**Zarezna strešna opeka, pre-
šana strešna zarezna opeka**
(marseljska) in navadne oblike
s stroji delana strešna opeka
je za znižane cene
vedno na prodaj
v tovarni (2268—5)
Knez & Supančič
Ljubljana.

Iurjenega
koncipijenta
vzprejme (2385—3)
dr. Ivan Dečko, odvetnik v Celju.
P. n.
Svoj bogato ilustrovani žurnal
nakičenih (2302—5)

ženskih klobukov
razpošiljam poštine prosto in zastonj.
Henrik Kenda v Ljubljani.

Letovišče v Kamniku.
(Železniška postaja. Kneipp-ovo zdravilišče.)
V prekrasni leži se dá takoj v najem
meblovano poletno stanovanje
obstoječe iz 4 sob, balkona in senčnatega vrta, kopališnega
bazina, popolnoma opremljene kuhinje, kleti, drvarnice itd.
Več se izve pri lastniku gospodu **Frideriku Soss-u**
v Ljubljani. (2401—2)

V gostilni Leopolda Blumauerja
Krakovski nasip št. 18
se dobivajo vsak dan
raki
ob petkih ribe ter izborna dolenska vina.
(2) Raki se razpošiljajo z vsako pošto. (2406)

Vse zlomljeno
steklo, porcelan, les itd. lepi najbolje slavno znano
v Lübecku jedno premovano
Plüss-Stauffer-lepilo.
Samo pristno v steklenicah à 20 in 30 kr. pri
Franz Kollmann-u. (1652—11)

V najem se odda
prijetno
poletno stanovanje
na Gorenjskem,
ob državni železnici.
Stanovanje obstoji iz hiše, ki ima 4 sobe za gospodo, 2 sobi
za služabnike, večo kuhinjo s štedilnim ognjiščem, jedilno
shrambo in prostorno drvarnico. — Stanovanje je meblirano
in je pripravno posebno za kako družino, ki želi nemotena
uživati krasoto prirode. Hiša je oddaljena le 10 minut od
kranjske postaje ter ima jako lepo lego ob solučni strani
prijaznega hriba. (2418—1)
Natančneje se izve pri gospod. pl. Vest, graščina
St. Peter (Schrottenthurm) pri Kranji

Avgust Mate
čevljarski mojster
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 27
priporočá se p. n. občinstvu za obilno naroče-
vanje v njegovo stroko spadajočih del, katera
izvršuje cenó in točno iz dobrega in trpež-
nega usnja. (2881—3)

Št. 11.720. **Razpis.** (2371—3)
Za električno razsvetlavo v Ljubljani
potrebovalo se bode več
impregniranih kolov
in sicer:
150 komadov 7.5 do 8 m dolgih, 180 m/m na gorenjem koncu debelih,
500 " 8—9 m " 180 m/m " " " "
50 " 9—10 m " 200 m/m " " " "
Podjetniki, ki bi hoteli dobaviti te kole, vabijo se, da vložé pri podpi-
sanem magistratu svoje kolekovane in s 5% nim vadijem opremljene ponudbe
do dné 20. maja t. l.
12. ure opoldne.
Pogoji in predpisi, tikajoči se impregniranja, dobé se v mestnem stav-
binskem uradu.
Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
4. dan maja 1896.

!! Kolesarji, pozor!!

Kdor ljubi svoje zdravje, ta naj kupi

„Iliria“-kolo

ki je jedino na svetu prevedeno s slovensko zaščitno tovarniško znamko in koje izdelujeta in prodajata

Saunig & Dekleva
v Gorici (Görz)

po sledeči ceni: „Iliria“-kolo I. vrste gld. 200.—, II. vrste gld. 175.—, III. vrste ali takozvano „Lucifer“-kolo gld. 117.50.
Imata zastop dvokoles „Swift“ iz proslule orožarne v Steyru, potem **zalogo** vsakovrstnih šivalnih strojev, pušk, samokresov, streljiva i. t. d. Popravljata šivalne stroje in dvokolesa. (2414—1)

Največje skladišče raznega semena

n. p.: nemške, štajerske, inkarnat, turške in travniške detelje, raznih vrst pesnega semena, splošno znano kot najboljša krma za živino; travnega semena za suhe, mokre, peščene in glinovite travnike; velika izbira semena za salato, kumare, peteršilj, zeleno, sladki grah, fižol in vse druge vrste semena za zelenjad. — Proseč mnogobrojnega poseta

(2018—12) **Peter Lassnik.**

P. n. slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem svojo (2376—3)

gravêrsko delavnico preselil

v Florijanske ulice šte. 10.

Ob enem zahvaljujem se za dosedaj izkazano mi zaupanje in se tudi nadalje priporočam v obilne naročbe ter zagotavljam solidno in cenó postrežbo.

Naročena dela naj se blagovoljko vzeti v teku dveh mesecev.

Po tem času preneha vsaka obvezanost.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Pock,
gravêr.

Hiša

se prodaja iz proste roke na Gorenjskem, pol ure od železniške postaje.

Hiša ima jedno nadstropje, devet sob, jedno kuhinjo, jedno čumnat, tri kleti, dva pōda, jedno šupo, dva vrta z rastlinami in sadjem.

Natančno se izve pri posestniku **Franu Keršič-u** v Radovljici na Gorenjskem. (2290—5)

Oslajena

Koestlin-Ova

žitna

kava (1934) 14

jedini zaresni kavini nadomestek

se od mnogih znamenitih zdravnikov slednjemu toplo priporoča.

L. Koestlin, Bregenc.

Schicht 000

(2227—4)

MILO

z znamko „ključ“ je nepre-sežno dobro in po ceni.

Učenca

vzprejme takoj **Leopold Blumauer**, jermer v Ljubljani. (2374—3)

Oddam takoj v najem pod jako ugodnimi pogoji obedve svoji

prodajalnici z mešanim blagom in zalogo piva.

Kdor želi vzeti v najem, naj se obrne direktno na lastnika **Franjo Žagar-ja** v Starem trgu pri Rakeku. (2389—4)

Ivan Buzzolini

tovarnar salam v Vodmatu pri Ljubljani in trgovina z delikatesami na Mestnem trgu št. 19 priporoča (2382—2)

najboljše salame na debelo in drobno.

Sir, vsake vrste, za gostilne in delavce, **gujati** (šunken), **klobase** i. t. d. in vse v to stroko spadajoče stvari, dobé se tu vedno sveže v vsaki količini. — Najnižje cene, vestna in točna postrežba. Zunanje naročbe se najboljše m. takoj odpravljajo.

Vozni listki v Sev. Ameriko

(2197—6)

pri

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Vsak dan odprava z Dunaja.

Pojasnita zastoj.

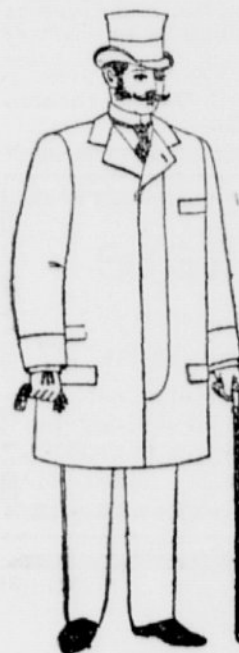
Št. 15.528.

Razglas.

(2394—2)

Konkurenčni načrti za zgradbo novega poslopja na mestu bivše meščanske bolnice razstavljeni bodo od dne 12. do 25. maja letos z drugimi pripomočki vred v bralni sobi v „Rudolfinu“.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dné 11. maja 1896.

Pomladanske obleke pomladanske površnike nepremočljive

haveloke

(2234—10)

za gospode in dečke, kakor tudi za gospe in dečlice iz pristne velblodje dlake ali iz pristnega tirolskega ločna

priporočata o največji izbiri

Gričar & Mejač

Ljubljana, Slonove ulice št. 9.

Ilustrovani ceniki razpošiljajo se franco in zastoj.

Anatherinova ustna voda

dr. J. G. Popp-a, c. in kr. dvornega zobozdravnika, je že 50 let najizkušenejše in priznано najboljšo sredstvo za ohranjenje zob in ust. Steklenica po 50 novč., 1 gld. in 1 gld. 40 novč., kakor tudi zobni prašek po 63 novč. Anatherinova zobna pasta v puščah po 70 novč. in v zavojih po 35 novč., zobna plomba po 1 gld., zelišno milo po 30 novč. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in finih prodajalnicah, kakor tudi v glavni zalogi: **Dunaj, VIII., Langegasse 45.** (2195—6)

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnic uradnikov v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje **oivilnih oblek** po najnovejši faconi in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Nepremočljive haveloke

izdeluje po najnižji, brezkonkurenčni ceni. — Gospodom uradnikom se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor **sablje, meče, klobuke za parado** itd. (2191—8)

Otročje vozičke

košare za potovalce, košarice za dame, za cvetice, za priročno rabo in za dela, keglje kroglice iz lignum sanktum, ariston-glas-ostroje, tobakire z muziko, krušne krožnike z napisi, palice za sprehalce in za hribolazce, razpela, spomenice za tujce, mila, parfumske, galante rijsko blago in igrače

priporoča (2364—6)

po zares nizkih cenah

Ljubljana, Tonhalle.

FR. STAMPFEL

Kongresni trg. Tonhalle.

Lična in cenena

!birmanska darila!

Usojam si slav. p. n. občinstvu naznanjati, da sem svojo urarsko obrt

preselil na Sv. Petra cesto šte. 8.

Ob enem zahvaljujem se za dosedaj izkazano zaupanje, ter se priporočam tudi za nadaljna obilna naročila in zagotavljam solidno in ceno postrežbo

Z odličnim spoštovanjem

(2405—2)

Josip Černe.

(2051)

FRAN CHRISTOPH-ov

(6)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Soba se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnate barve) in brezbarven (ki daje samo svet). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri **Ivana Luckmann-a nasledniku: Antonu Stacul-u.**

FRAN CHRISTOPH, izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Ženskam

naše dežele je priroda dala lepo a tudi jako občutno polt, in v istini skrajne vremenske razmere, hudi mraz in prevročni solnčni žarki, prouzročajo ogorelost, razpokanje kože, ozeblinske in vročinske pege. Da se odmoremo temu zlu, priporočamo za dnevno toaleta crème dr. Rix-a, nemerljiva demantna crème, ki je znana in cenjena že čez 50 let.

Poudre Pompadourina in milo Rix-ovo popolnoma higijenični vpliv paste Pompadourine. Ti proizvodi dobé se v vseh finejših lekarnah po gl. 150 in kjer ne pa pri generalni razporeditvi med. dr. A. Rix-a na Dunaju Praterstrasse, Rix-Hof. Priporoča se previdnost pred mnogobrojnimi ponaredbami. II. (2119-4)

Oljni ekstrakt za uho

od c in kr. sekund. zdravnika dr. Šipek-a. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let avtoritete, ker odpravi vsako prirojeno gluhost, uklanja takoj slab posluš, ušesni tok in vsako ušesno bolezen; dobiva se proti določitvi gl. 170 v vsej Avstro-Ogerski frankovano po pošti iz lekarn: glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Kögl in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje pri Zanetti-ju v Trstu; Jožefu Christofletti-ju v Gorici; glavna zaloga: c. kr. stara vojna lekarna na Dunaju F. Pleban-a na Štefanovem trgu št. 8 — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom: c. in kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaju. (1872-12)

Podpisane si usoja priporočati svoje, na podlagi večletne bolnišniške prakse izgotovljeno (2017-4)

pasove za kilove

in se bode potrudil, da pri vseh, po meri naročenih obvezah in aparatih popolnoma ustreže individualnim zahtevam. Pohvaliti se sme že zdaj z najboljšimi dravniškimi priporočili.

Z velespoštovanjem
K. Piotrowski

dobavitelj za razne bolnišnice in zavode, član univerzalnega društva za tehniške pripomočke za zdravstveno vednost itd.

Ljubljana,
Poljanski nasip 48.

Na prodaj je

jako zanesljiv in zaupljiv

gorski konj

Haflinškega plemena (Haflinger) za ježo in vožnjo, posebno pripraven za kakega gospoda zdravnika na deželi. Več se izve pri gospodu stotniku Pongratzu v novi vojašnici v Ljubljani. (2416)

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko
2222 parobrodno društvo v Reki. (6)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej otoki se viječa vožnja črta (elegantni, z največjim komfortom opremljeni, električno razsvetljeni parniki)

Hitre vožnje:

V noči od sobote na nedeljo ob 1. uri v Kotor preko

Zadra-Spljeta in Gruča.

Vsak torek v Spljet-Metković. Vsak petek v Lošinj-Zadar-Spljet. Vsako sredo poštini parniki

v Zadar-Spljet in na otoke do Kotora.

Vožni redi se nahajajo v Waldheim-ovem „Konduktoru“ št. 593-604.

Odklikovan na svetovni razstavi (1902) v Čikagi s svetinjo. (23)

Veliki krah!

New-Jork in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6'60, in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih vilic iz jednega komada;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih jedilnih žlic;
- 12 komadov amer. patent-srebrnih kavni žlic;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalica za juho;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalica za mleko;
- 2 komada amer. patent-srebrnih kupic za jajca;
- 6 komadov angleških Viktorija-čase za podklado;
- 2 komada efektne namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinejša sipalica za sladkor.

44 komadov vkupe samo gl. 6'60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gl. 40 — ter je je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6'60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da da le-ta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povšeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikerod ne zamudi ugodne prilike, da si omisli te krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

darilo za svatbe in druge prilike

in za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se jedino le v

A. HIRSCHBERG-a

glavni agenturi združenih ameriških tovarn patent-srebra na Dunaju, II., Rembrandtstr. 19. — Telefon št. 7114.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism:

Otomac 1. maja 1892. S pošiljateljico sem izredno zadovoljen, prekosila je za mnogo moja pričakovanja.

Stotnik Oz. krajno poveljstvo.

Ljubljana. S prejetjo pošiljateljico sem nad vse pričakovanje jako zadovoljen ter bodem Vašo jako lepo robo povsod najbolje priporočal.

(2401-2) Ivan Luša, c. kr. obl. avt. zemljemerec.

Fran Čuden

v Ljubljani

na Velikem trgu

5 priporoča posebno veliko izber 2349

birmanskih daril.

Prostovoljna dražba.

V zapuščino umrlega prečastitega gospoda dekana Martin. Povše ta spadajoče premičnine, mej katerimi so tudi 4 glave lepe živine, prodajajo se bodo dne 21. maja t. l. ob 9. uri zjutraj in če bode treba tudi prihodnje dni v Ribnici v župnišču na prostovoljni dražbi.

Izklicevalo se bode po inventarni ceni, pod katero se pa posamičnih stvari prodajalo ne bode.

Kupci naj se oglasijo rečeni dan, izvedo pa, kar želé vedeti, pri podpisancu.

V Ribnici, dne 14. maja 1896.

Ignac Gruntar

c. kr. notar kot sodnijski poverjenec.

(2410-2)

Karola Wolf-a

restitucijski fluid.

(Izveček iz izvrstnih gorskih zeljši).

Mnogo preskušeno osveževalno in okrepčevalno sredstvo po težkih naporih, trajnih ježah itd. — Najbolje se je obnesel pri vseh vnanjih boleznih, kakor: protinu, revmatizmu, otrplosti, svitju in pretegnjenju zili itd.

Cena steklenici 1 gl. 25 kr.

Karola Wolf-a

redilni prašek za živino.

Preskušeno pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor pri konjih, govedih, ovcah, praščih itd., če nečisto jesti, če slabo prebavljajo, izvrstno varovalno sredstvo proti kužnim boleznim.

Cena zavitku 45 kr.

(1224-65)

Premovano. — Mnogobrojna pismena priznanja.

Dobiva se v vsaki lekarni. Glavna zaloga pri jedinem izdelovalcu.

K. Wolf-u, lekarju v Vipavi, Kranjsko.

Pazi naj se na varstveno znamko. — Razpošilja se vsak dan po pošti.

Naznanilo obrtovanja.

Dovoljujem si uljudno naznaniti, da sem po 25letnem delovanju pri najboljših tiskarjih v velikih mestih, mej drugimi v Gradcu, na Dunaju, v Olomucu, Zagrebu, v svojo domovino vrnivši se, pričel samostojno izvršbo

sobnega in dekoracijskega slikarstva v Ljubljani.

Priporočam se najuljudneje za naročila del v vsakojakem slogu modernega sobnega, salonskega in dekoracijskega slikarstva v mestu in na deželi, z zagotovitvijo fine izvršbe in nizkih cen.

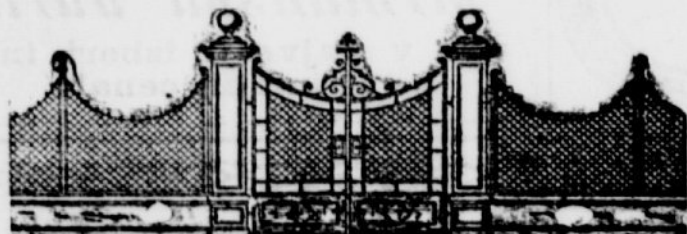
S spoštovanjem udani

(1928-14)

Ivan Terdan

sobni in dekoracijski slikar, Ljubljana, Križevniške ulice 9.

Praktične železne ograje.

Joh. Meerkatz, na Dunaju, VII., Neubaugasse 68

c. kr. dvorni založnik in izklj. priv. tovarna za sita in žilno blago

ponuja žilne ograje za zagrajevanje vrtov in gozdov, kurjih dvorišč, fazarerij, parkov za dijaštvo, tičnic, tratin in eretličev gred in basinov, cvetlične torbice in cvetlične mize; pocinkovano patentovano jekleno žico z bodicami lastnega dela in posebno dobre baže, staketne ograje in kovanega železa, mreže za vrhna okna, mreže za prestopanje peska in gramoz, mreže za okna, mreže za lovljenje isker, kurja gnezda, volovske nagobulice, sezone ključne itd. itd. b (2298-2)

Ilustrovani katalogi in preračuni stroškov brezplačno in poštino prosto.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-vajoče sredstvo proti kurjim ocesom, žuljem na pod-platih, petah in drugim trdim praskam kože.

Veliko priznanih pism je na ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

1850-18 Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani: J. Mayr, Mardetschlager, U. pl. Frankóczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Radolfcevu S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Korškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfen-bergu A. Huth; v Kra-nju K. Savnik; v Rad-gouci C. E. Andrien; v Idriji Josip Wario; v Radovljici A. Rohlek; v Celju K. Gela; v Or-nomlju: F. Haika.

DOBRÁ ÚSPORNÁ KUCHYNĚ

Maggi-jeva sabelka za juhe je jedina svoje vrste, da se hipoma vsaka slaba mesna juha naredi dobra in krepka, — zadošča malo kapljic.

Istotako se priporočajo Maggi-jevi bouillonovi zavojčki po 15 in 20 vin. za hitro pripravo izvrstne, gotove mesne juhe.

Dobiva se v vseh drogerijah, specerijskih in delikatesnih prodajnicah.

(2413)

Službo poštne upraviteljice

išče gospodičina z dobrimi spričevili. — Kje, pove upravitelstvo „Slov. Naroda“.

(2412-1)

Moderci

izvrstne fačone, najboljši izdelek

(2220-6) najceneje pri

Alojziju Persché

Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

Na prodaj sta iz proste roke dve zidani hiši

ob cesti pod „Velikim Vrhom“ z več sobami, hlevom, lepim vrtom s sadnim drevjem in poljem. — V jedni hiši nabijata se tudi gostilna in prodajalnica. Vsa poslopja so v dobrem stanju.

Natančnejši pogoji izvedo se pri Josipu Lavriču, posestniku v Novi vasi pri Rakeku.

(2424-1)

Največja izber

dunajskih klobučnih modelov

(2054) za dame in otroke VI. (10)

slamnikov brez nakita

— v najnovejših oblikah —

cvetlic, trakov in perja itd.

Ženski žalni klobuki

se v treh urah naredé v modni prodajnici

Karol Recknagel.

Izdelovanje perila

Na debelo! za gospode, gospé in otroke. Na drobno!

Prevezemajo se opreme za neveste. Ustanovljeno leta 1870. Cena in blago brez konkurence!

Centri v nemškem, slovenskem in italijanskem jeziku so na zahtevanje poštno prosto posiljajo.

Za brezhiben kraj in najsolidnejšo postrežbo jamči tvrdka

C. J. Hamann v Ljubljani

zalagatelj perila več c. kr. častniških uniformovališč in uniformovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

Praško domače mazilo

(1700) iz lekarne b (10)

B. Fragner-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero obrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hladi. — V pusicah po 35 in 25 kr. Po pošti 6 kr. več. Razpošilja se vsak dan.

Vsi deli embalaže imajo zraven stoječo zakonito deponovano varstvo o znamko.

Glavna zaloga:

B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“, v Pragi.

Mala stran, oget Spornar-jeve ulice 203.

Novi naslov:

(2417)

Terezina Hubmajer
Stari trg h. št. 2, II. nadstropje.

odpravi v 7 dneh popolnoma (2311-7)

dr. Christoff-a izborni, neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapечатeni izvirnih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

V nedeljo dné 17. maja 1896
otvoritev gostilniškega vrta

„Pri Virantu“.

Velik koncert.

Zvečer ob 1/9. uri briljantni ognjemet in bengalična razsvetljava.

(2122)

Začetek ob 4. uri popoldne.

Vstopnina specijelno radi velikega ognjemeta 15 kr. Pri neugodnem vremenu vrši se koncert prihodnjo nedeljo.

P. i. slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem svojo

krojačnico

preselil v sredo „Zvezde“

(v barako nasproti „Národne kavarne“)

Zahvaljuje se za dosedaj mi izkazano zupanje, se toplo priporočam za nadaljnje naročbe in zagotavljam solidno in ceno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

Franjo Kraigher

(2367-3) krojač oblek za gospode.

Friderik Hoffman

urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporočá za (2421-1)

birmanska darila

ure v največji izberi in po najnižjih cenah.

Cement

traverze, železniške šine, vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, štorje za obijanje stropov, samokolnice, cinkasto in pocinkano ploščevino, vsakovrstna kovanja za okna in vrata,

sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje

priporočá po zelo znižanih cenah

Andr. Druškovič

trgovec z železnino

(2173-12)

v Ljubljani, na Glavnem trgu št. 10.

Zahvala in priporočilo.

Uljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da sem premestil z dnem 7. maja t. l.

svojo gostilno

na sv. Jakoba trga št. 11 v popolnoma prenovljene prostore hiše g. Ravniharja (poprej Permetova hiša)

v Špitalski, oziroma Ribji ulici

vhod v Špitalski ulici št. 7, v Ribji ulici št. 6 pod novim naslovom

Gostilna pri zlati ribi.

Ob enem se zahvaljujem čast. svojim dosedanjim gostom za obilno mi skazano naklonjenost ter se jim kakor tudi drugim priporočam za bodoči obilni obisk.

Naročniki na kosilo in večerjo imajo znižane cene.

Skrbel bom prav posebno zadovoljiti cenjene goste z izborno pristno vinsko kapljico, z vselej svežim Koslerjevim marčnim pivom, z dobro, ukusno gorko in mrzlo kuhinjo in čednimi, snažnimi posteljami v prenočišču.

Velespoštovanjem

Fr. Rozman

(2383-3)

gostilničar.